

Nikolaï Carels wint ontwerpwedstrijd Hema

Succesvolle fluitketel begin van een carrière

Door Paul Geerts

Zijn fluitketel staat op een tafel in een hoekje van de ruime huiskamer. Nu en dan wijst Nikolaï Carels er veelbetekenend naar. Zo'n twee jaar geleden bedacht de 25-jarige ontwerper *Le Lapin* en nog steeds kan hij enthousiast over het praktische kleinood vertellen. „Die fluitketel is een typetje”, zegt hij overtuigend.

Met *Le Lapin* viel Carels met zijn neus in de boter. De student, die deze zomer afstudeert aan De Rietveld Academie, won met het opvallende gebruiksvoorwerp de ontwerpwedstrijd van de Hema. Inmiddels zijn enkele tienduizenden exemplaren over de toonbank gegaan en bestaat er nog steeds veel belangstelling voor.

Kracht

„De ketel wordt ook gebruikt in reclamecampagnes”, aldus de jonge ontwerper. „Je ziet meteen dat 'ie het is. Dat is denk ik de kracht.” Carels praat over zijn fluitketel alsof hij het over een mens heeft: vol liefde en met respect. Logisch, want Carels weet dat hij veel aan het ontwerp te danken heeft. Momenteel werkt hij bijvoorbeeld aan een vierdelige pannenset, wederom voor de Hema.

„De filosofie van dat bedrijf spreekt me erg aan”, legt hij uit. „Ik wil beslist niet de kant uit van het elitaire produkt. Voor zo'n bedrijf moet je proberen zo breed mogelijk te denken, de prijs en kwaliteit moeten in verhouding zijn. Ik probeer iets extra toe te voegen en daarmee

mezelf te profileren. Die fluitketel moet niet de allure van de Bijenkorf hebben, maar zo'n tien centimeter daar vanaf.”

Lantaarnpaal

Ontwerpen is een intensief vak. Voordat een produkt in de winkels staat, gaan er nogal wat fases aan vooraf. Carels probeert, voordat hij de eerste schetsen op papier zet, zo onbevungen mogelijk van start te gaan. „Ik ga niet kijken wat er al is, daar laat ik me liever niet door inspireren. Ik probeer inspiratie te isoleren. Natuurlijk bezoek ik wel beurzen, maar wat ik daar zie, laat ik zoveel mogelijk los. Voordat ik aan het werk ga, wil ik de creativiteit in zijn waarde laten.”

Maar van indirecte beïnvloeding is volgens de ontwerper wel degelijk sprake. „Dat kan zijn door een lantaarnpaal op straat, maar ook door de mensen waarmee je mee omgaat.”

Uit de stapel tekeningen die hij vervolgens maakt, kiest Carels de sterkste punten. „Waar het idee vandaan komt? Het klinkt misschien wat arrogant, maar je heb het of je hebt het niet. Het is een soort *Fingerspitzen-gevoel*.” Nadat de ontwerper zijn keuze heeft gemaakt, gaat hij aan de slag met schaalmodellen. „Ik koppel het dan eventueel terug naar de klant. Zo kom ik tot een optimaal produkt. Het moet functioneel zijn, maar ook opvallend.”

Ontwerpen voor een gigant als de Hema, betekent voortdurend balanceren op de rand van wat wel en wat niet kan. De consu-

ment staat daarbij centraal. „Marketing moet niet de overhand krijgen.” Aan marktonderzoeken heeft Carels dan ook een broertje dood. „Het probleem is vaak dat marketingmensen botsen met ontwerpers. Ik probeer dat te voorkomen. Dat is de enige manier om mijn eigen identiteit te behouden.”

Betrokkenheid

Het meest opwindende is voor Carels het moment dat het eerste produkt van de band komt. „Eigenlijk moet je de produktie volledig begeleiden, dan kunnen kleine fouten nog hersteld worden. Soms houd ik mijn hart vast.” De betrokkenheid gaat verder. „Ik ga wel eens in de winkel kijken. Ik schrik wel eens als ik zie hoe de fluitketel gepresenteerd wordt. Sommigen zetten hem bovenin het rek, anderen helemaal onderin. Misschien moet ik daar bij de pannenset rekening mee houden. Bijvoorbeeld met een verpakking die dienst kan doen als een soort sokkel.”

Zijn ogen draaien opnieuw naar de fluitketel, die inmiddels belicht wordt door een straal flauw zonlicht. „In die ketel zit een bepaalde naïviteit, hij straalt een bepaalde onzekerheid uit. Een echt ontwerper zou het helemaal anders doen. Mensen zeggen wel eens dat er iets van mezelf in zit, maar het is gevaarlijk om dat zelf te zeggen. Voordat je het weet, ga je gebruik maken van truukjes.” □

● *Nicolaï Carels: 'ontwerpen is een intensief vak'.* Foto: Peter Brom

TP
en
og
is
or.
en
er
a-
jk
u-
lk
n-
je
is
le
te
r-
is

r-
n
a
v
t,

